

Actiepuntenlijst 2018 OMSB

Verbeteren effectiviteit van de strafbeschikking

Kiezen voor de strafbeschikking en optimaal gebruik en ondersteuning sancties

In maart en april zullen wederom regiobijeenkomsten met betrekking tot de OMSB worden gehouden. De doelgroep van deze bijeenkomsten zijn (assistent-)officiëren en beoordeelaars die de OMSB regelmatig toepassen. In één van de workshops worden aan de hand van concrete zaken de verschillende afdoeningsmodaliteiten die binnen de OMSB mogelijk zijn besproken. Daarnaast wordt voor de toepassing van de OMSB een "Besliswijzer" ontwikkeld. Dit is een overzicht dat aangeeft wanneer je OMSB wel of niet toe kan passen. In 2018 wordt vanuit de ICT-organisatie gewerkt aan de GPS ondersteuning van ontnemingen via de strafbeschikking en het opleggen van werkstraffen bij minderjarigen. Van de parketten wordt in 2018 verwacht dat ze de afdoeningsmodaliteiten van de OMSB in volle omvang gaan benutten. Ook bij ontkennende verdachten kan de OMSB worden opgelegd indien er voldoende bewijs is.

Kwaliteit schuldvaststelling en straftoemeting

Landelijk wordt op dit thema vooral geïnvesteerd in opleiding, uitwisseling van best practices ten aanzien van leerprocessen en praktijkbegeleiding en -intervisie (zie verder kwaliteitsborging).

Van de parketten wordt verwacht dat de kwaliteit van de schuldvaststelling op niveau blijft

Verkorten doorlooptijden en zicht op executie

Begin 2018 wordt verder uitgewerkt hoe in aansluiting op lopende maatregelen het landelijk programma kan bijdragen aan het verkorten van de doorlooptijden en tevens het verbeteren van zicht op het executietraject. In samenwerking met programma executie en het CJIB worden afspraken gemaakt over de maatregelen om de doorlooptijden van de executie te verkorten.

De landelijke werkgroep OMSB gaat in overleg met Programma Executie om voor 1 januari 2019 het executietraject van de OMSB te versnellen.

Heroriëntatie straftoemeting

Op dit moment wordt onderzocht of aanpassing van de straftoemeting bij het uitvoeren van de strafbeschikking een zinvolle en verantwoorde bijdrage kan leveren aan het terugdringen van de aantallen verzetten. Naar aanleiding van de expertmeeting van 30 oktober 2017 van de landelijke commissie straftoemeting zal een notitie worden geschreven voor het College. Een van de denkrichtingen is om de strafoplegging bij de strafbeschikking te richten op de rechterlijke straftoemeting.

Heldere communicatie over en op de strafbeschikking

In samenwerking met het CJIB wordt de toelichting bij de strafbeschikking herzien. Daarnaast worden in het ICT-traject de beschrijvingen van de feiten en kwalificaties aangepast, zodat voor verdachten duidelijker is omschreven waar de strafbeschikking voor wordt opgelegd. In het project "verbetering brieven en formulieren GPS" zijn vanuit de werkgroep OMSB ook een aantal eerder bij DVOM ingediende wijzigingsverzoeken meegenomen, die zien op de inhoud en opmaak van een aantal documenten die betrekking hebben op de OMSB. Als eerste komt de inhoud en opmaak van de (interne) formulieren aan bod en pas in de volgende fase de brieven die uitgaan in relatie tot de OMSB afdoening. Deze brieven worden getoetst door een brievencommissie en zullen op B1 niveau worden geschreven.

Toegankelijke rechtsbijstand

De bevindingen uit de 1-meting dragen we over aan het traject intensivering rechtsbijstand ZSM.

Vergroten voorspelbaarheid afhandeling en uitkomst OMSB

Op een aantal punten in de procesgang kan gewerkt worden aan het vergroten van de voorspelbaarheid van de tenuitvoerlegging en uitkomst van de opgelegde strafbeschikkingen. Dit thema zal nader uitgewerkt moeten worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om maatregelen op het vlak van: betekenen van strafbeschikkingen, direct betalen, informatie om te kunnen anticiperen op executieproblemen, inzicht in de verwachte instroom na mislukte executie, mogelijkheden bij uitreiking/verzending, onderzoeken die bijdragen aan voorkomen van verzet dan wel het verkorten van de verzetstermijn, en maatregelen ten aanzien van zittingsvoorbereiding- en planning.

De landelijke projectgroep OMSB gaat in gesprek met Programma Executie om te bezien of het laten betekenen van OMSB's kan bijdragen aan het versnellen van het executietraject (of strookt dit niet met USB)

Kennis en imago strafbeschikking

De strafbeschikking wordt door een deel van de betrokkenen zowel binnen het OM als bij ketenpartners gezien als een afwaardering van de zaak ten opzichte van de dagvaarding. Voor een juiste beeldvorming is het vergroten van (feiten)kennis van belang waarbij ook de voordelen van de strafbeschikking voor verdachten en slachtoffers aan de orde kunnen worden gesteld, zoals de snelheid van de afhandeling in de meeste strafbeschikkingszaken.

In de 1-meting is bij een aantal parketten geconstateerd dat hoewel de adequate schuldvaststelling boven de 95% lag, de sepots onvoldoende bewijs meer dan 50 % was en ook het aantal vrijspraken na verzet boven de 25% lag. Dit behoeft nader onderzoek

Verbeteren naleving wettelijke eisen en interne kaders en afspraken

Landelijk herzien verzetsprocedure

De werkgroep OMSB zal landelijke verbetervoorstellen ontwikkelen voor de optimale verwerking van verzetten en borging van formele eisen. Ook zal worden onderzocht of het betekenen van verzetten een bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de verzetsprocedure.

De landelijke werkgroep OMSB stelt een uniforme werkwijze vast in afstemming met administratie OM2020

Reproduceerbare schuldvaststelling en straftoemeting en dossiervorming

Vanaf 1 september 2017 moeten de minimale vereisten zijn terug te vinden in het registratieformulier. Dit formulier moet worden opgeslagen in GPS onder de werkmap OM (en dus geen registratie meer in het telefoonnotitieveld en dergelijke). In het ICT-traject wordt in 2018 onderzocht hoe delen van dit registratieformulier op gebruiksvriendelijke wijze in de gestructureerde GPS velden opgenomen kunnen worden. In 2018 wordt ook bekeken of een landelijk besluit nodig is over het opnemen van processen-verbaal in de GPS dossiers (moment, status processen-verbaal). Daarnaast wordt in het ICT-traject in samenwerking met het CJIB meegenomen dat de strafbeschikking in het digitale GPS dossier terug te vinden moet zijn.

Voorzover de aanlevering van de OMSB in GPS door het CJIB niet in lijn is met de bestaande afspraken zorgt de landelijke werkgroep OMSB dat deze afspraken worden nageleefd. Voorzover het nieuw berichtenverkeer betreft wordt deze wens overgedragen aan het project berichtenverkeer/Programma Executie

- Van de parketten wordt in 2018 verwacht dat ze voldoen aan de minimale registratieverplichtingen zoals opgenomen in het registratieformulier dat op 1 september 2017 aan de parketten is verstrekt. Met name wordt daarbij aandacht gevraagd voor de strafmotivering, de naam en functie van degene die de OMSB heeft opgelegd.
- De adequate ID-vaststelling moet beter, dit hangt samen met het ontbreken van stukken in het dossier
- Landelijk moet een standpunt worden ingenomen over het moment waarop het parket over een volledig dossier dient te beschikken en waar de stukken dienen te zijn opgeslagen

Werken conform uitgangspunten strafvorderlijk kader: horen van verdachten

Er is een notitie in voorbereiding rondom het horen van verdachten bij het opleggen van een strafbeschikking, waarin het beleid hieromtrent nader wordt uitgewerkt. Toegelicht wordt in welke gevallen er sprake is van horen, welke afwegingen gelden en wat de voorgeschreven werkwijze is ten aanzien van de verslaglegging. In 2018 worden de aangepaste formats voor het hoorverslag in GPS opgenomen via het project 'brieven en formulieren'. Tot die tijd worden de twee vastgestelde formats voor horen in een Word-versie aan de parketten verstuurd. OM-horen is daarnaast een workshopthema in de regiobijsamenkomsten OMSB die plaatsvinden in maart en april 2018.

Werken conform uitgangspunten strafvorderlijk kader: herbeoordelingen

Eventuele maatregelen op dit punt worden meegenomen in relatie tot het thema verkorten doorlooptijden en reproduceerbaarheid schuldvaststelling.

Er moet een beslissing worden genomen wie de herbeoordeling mag/moet doen. Is dit een andere (hogere) functionaris dan degene die de OMSB heeft opgelegd of nu de herbeoordeling slechts een marginale toets is mag dit door dezelfde functionaris plaatsvinden die de OMSB heeft uitgevaardigd, beslissing College?

Verbeteren ondersteuning en kwaliteitsborging

Verbetering ICT/IV-ondersteuning

Om te kunnen voldoen aan de uitgangspunten van het strafvorderlijk kader zijn de volgende twee aanvullende verzoeken ingediend. Het opleggen van een OMSB (werkstraf) bij minderjarigen moet mogelijk gemaakt worden, ofwel door aanpassing van GPS of wijzigingen bij het CJIB. Deze wens wordt ook door het programma Executie (USB-deel) ondersteund. Ook is een wijzigingsverzoek ingediend om de ontneming bij het opleggen van een OMSB mogelijk te maken.

Project OMSB heeft de daarnaast (langlopende) openstaande wijzigingsverzoeken voor GPS in relatie tot de toepassing van de OMSB opgeschoond. Met de concrete input vanuit de regiobijsamenkomsten is dit samengebracht tot een door de ICT driehoek goedgekeurde business case om 17 verbeterpunten voor GPS (zie bijlage 2) op te lossen (met verwijzingen naar een of meerdere calls). Ook zijn 15 wijzigingsverzoeken gesloten onder andere omdat deze niet meer in lijn waren met het strafvorderlijk kader. Circa 10 wijzigingsverzoeken worden meegenomen in het project "verbetering brieven/ formulieren". Naar aanleiding van het landelijk verbetertraject OMSB zullen naar verwachting aanvullende wijzigingsverzoeken naar voren komen. Waar mogelijk worden deze geïntegreerd in de impactanalyse die in het eerste kwartaal van 2018 zal starten.

Uniformeren werkproces toepassen OMSB

In 2018 wordt er meer zicht verkregen op de verschillen in de werkwijze van de parketten. Het gaat daarbij om verschillen in processtappen, in volgorde en 'plaats' van activiteiten en de rolverdeling. Dit inzicht is nodig om gebruiksvriendelijke ICT ondersteuning te realiseren. Uniform werken maakt het daarnaast eenvoudiger om tot landelijke samenwerkingsafspraken met ketenpartners te komen. Op de vastgestelde minimale kwaliteitsvereisten wordt *maximaal* geüniformeerd. Daarnaast wordt een landelijk *aanbevolen* procesgang ontwikkeld op basis van bewezen effectieve praktijken. Duidelijkheid verkrijgen over welke functionaris een OMSB mag opleggen, aansluiting zoeken bij het mandaatbesluit, wie...?

Aanpassen aanwijzing OMSB

De Aanwijzing OMSB wordt in lijn gebracht met het strafvorderlijk kader en in het 1e kwartaal van 2018 voorgelegd aan het College. Tevens wordt de werkinstructie 'Wet OM-afdoening' nagelopen. Onderwerpen die in ieder geval terug moeten komen in de aanwijzing zijn de feiten waarvoor een OMSB kan worden opgelegd, het beleid van het afbouwen van de transactie, de uitgangspunten met betrekking tot OM-horen (niet om consensus te bereiken) en de mogelijkheden bij verdachten zonder bekende woon- of verblijfplaats in Nederland om direct te betalen.

Opleiding en praktijkbegeleiding

Er vindt overleg plaats met de SSR over de mogelijkheden om aandacht te besteden aan de toepassing van de OMSB in bestaande of nieuwe cursussen. In de regiobijeenkomsten verzorgt SSR de workshops. Via de officierenpool worden werkwijzen rondom kennisdeling binnen de parketten zelf onder de aandacht gebracht.

Ontwikkelen en gebruik managementinformatie in sturing en monitoring

Er komt in 2018 een dashboard voor de OMSB beschikbaar waar in ieder geval de leidinggevende sturingsinformatie uit kan halen. Daarnaast zal in 2018 worden vastgesteld hoe de toetsing op de strafbeschikkingenpraktijk kan worden overgedragen aan de reguliere monitoring (via P&C afspraken, landelijke stuurinformatie, AO/IC en auditprogrammering).

Verhelderen beleid waar nodig en ontwikkelen normenkader

Op verschillende onderdelen wordt onderzocht of nadere vaststelling van beleid nodig is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de dossiervorming in de eigen bronsystemen en de straftoemeting. Naar aanleiding van de uitkomsten van de 1-meting lijkt ook helderheid nodig over degene die de OMSB beslissing neemt.

Het onderzoek bij CVOM moet in het vervolg anders worden vormgegeven, ook overtredingen moeten in het onderzoek worden betrokken